

Titicaca - Copacabana La Paz - Coroico

4. PARTUR AV FERDAFRÁSÖGN EFTIR HEINA HESTOY

Hann, ið ferðast við tóki í Peru kann velja imillum fyrsta og annað oláss og tey, ið hava ov mikið av peningi kunnu leita sær inn á turist pláss ella „Inca Class“.

Munurin sæst mest á prisinum, men á fyrsta plássi verða hurðarnar læstar um kveldið, so tú kanst fáa tær ein blund. Annars hendir tað seg meira enn so, at onkur ferðamaður fer av tokinum við ongum ryggsekkji ella kufferti.

Klokkán sjey á morgni byrjaði ferðin úr Cusco til Puno við Titicaca sjógvn. Á hesum sinni var ikki neyðugt at berja seg inn í tokið, tí umframt læstar vit ein nærtunir høvdu vit eisini góldið fyrri eitt setur.

Ferðafólkið var ymiskt, nógv fólk av staðnum og fleiri krabbagággur. Vit komu at sita saman við einari kvinnu úr Póllandi. Hon var 66 ára gomul og hevði búð í Brasília síðani hon var 16. Við litla kufferti sínum hevði hon ferðast runt í Suðuramerika í triggjar mánaðir. Hon var áhugaverd at tosa við, og visti nógv at siga frá úr Peru og hinum londunum, hon hevði verið í.

Í tokinum var tænarari í hvítum jakka, ið gekk runt og seldi morgunmat. Seinni á degi kundu vit keypa dogurða og ymiskt at drekka. Tað var ótrúligt sum hann kundi fóta sær, tí eingir fjarðar vóru eftir í tí gamla tokinum, so tað rullaði næstan sum eitt skip.

BIDDADU AVLOP AV DÖGURDAMATINUM

Tað gekk spakuliga, meðalferðin mundi vera um 40 km. Vit stóðu á nógvum smábygdum har fólk fór av og onnur komu við.

Onkur biddaði sær avlopið av dögurdamatinum og tað elvdi ofta til bardaga millum børnini, tí øll royndu at kanna sær besta bitan.

Vit koyrdu fram við einum litlum kapelli. Har stóðu vit eina løtu og ein maður fór inn við stórum blómutyssi. Á øðrum staði stóðu vit eina góða løtu á síðubreyt, meðan vit bíðaðu eftir toki, ið skuldi hin vegin.

Har vóru góðar stundir at strekkja beinini. Við tokinum vóru vápnaðir vaktarmenn, ið gingu og mólu rundan um ferðafólkið tá ið vit stóðu.

Túrun var ætlaður at taka tiggju timar, men vit komu skjótt aftur í ferðatælanini. Henda dagin tók

tað tólv timar, men tað var litið av miklum, søgdu tey. – Tað var ikki óvanligt at hesin teinurin uppið knappliga fyra hundrað kilometrar kundi taka sekstan timar.

Endamálið við ferðini var ikki Puno, men Titicaca sjógvurin. Hesin sjógvur liggur á markinum imillum Peru og Bolivia í 4000 metra hædd. Hann er 170 kilometrar langur og størsta dýpið er 270 metrar. Hetta er ein av heimsins størstu sjógvum og tann, ið liggur hægst av øllum.

Úti á Titicaca sjónum búgva umleið 300 indianarar, ið eru eftirkomarar av Urus fólkinum. Tann síðsti

fullblóðs indianarin doyði í 1959. Hetta var ein gomul kvinna, og við henni doyði eisini mál teirra. Tey, ið eftir eru tosa spansk og mest vanligu indianarmálini í Peru og Bolivia Aymara og Quechua.

FÓLKID BYRJA FLÓT-ANDI OYGGJUM

Hesi fólkinu búgva á flóti andi oyggjum, ið eru gjørdar av leivdum av rotum rótum og sevi, ið flóta á sjónum í stórum buntum ella flakum.

Hesir flakarnir verða bundnir saman og stakkaðir hvør oman á annan til hesar flótandi oyggjar, ið kunnu vera fleiri hundrað fermetrar til støddar. At enda verða

oyggjarnar dekkjaðar við turkaðum sevi, ið verður karvað í smápetti. Aðru hvørja viku leggja tey nýtt omaná. Øll húsini eru eisini gjørd av turkaðum sevi. Tey standa á tveimum plankum; sostatt kunnu tey lyftast tá ið nýtt sevi skal leggjast undir. Hetta slagid av sevi veksur á sjónum í vikini beint uttanfyri Puno; stráini kunnu verða um fyra metrar til longdar.

Bátar teirra eru eisini gjørdir úr turkaðum sevi, ið verður bundið saman á aldarargamlan hátt. Navnframi norðmaðurin Thor Heyerdal hevur verið á staðnum fyrri at kanna bátarnar og læra seg byggikynstrið. Tað tekur umleið fjúrtan dagar at byggja ein vanligan bát.

Hús á flótandi oyggjunum



Hann kann nýtast í tveir mánaðir. Eftir hetta er hann so vatndrukkin, at hann søkkur. Ein bátur av hesum slag tekur eini fimtán fólk. Skiparin stendur afturi í „rong“ og ror við einari ár.

Sum forfedrar teirra, liva hesi fólkinu mest av fiskiskapi og av at taka fugl og samla egg. Kvinnurnar spinna garn av ull frá lama og gera vakurt handarbeiði, ið tær selja. Litil skúli er á tí størstu oynni. Tær Uttastu oyggjarnar eru tjóðarar við akkerum og træpelum, ið eru rendir niður á botn. Tað gekk kortini ikki verri ella betri fyrri nøkrum árum síðani, enn at ein av oyggjunum rak til Bolivia í ódnarveðri. Har var ikki annað at gera hjá íbúgvunum enn at fara heim við bussinum og byrja av nýggjum.

Oyggjarnar hava stóran áhuga millum ferðafólk og verða tí eisini stuðlaðar av stjórnini.

Titicaca sjógvurin hevur stóran týdning fyrri inkamentanina og gomlu trúgv teirra, tí søgnin sigur, at fyrsti inkakongurin Manco Capac og kona hansara vóru send av sölguðinum frá „Isle of Sol“ sóloyinni, ið liggur á sjónum. Við sær høvdu tey ein gyltan stav. Har, ið hann kundi renast á botn skuldi ríki teirra verða. Á henda hátt var inkaríkið grundlagt og høvudsstaðurin Cusco.

NÓGV FÓLK KOMA AT SÍGGJA „LA VIRGEN NEGRA“

Eftir stuttan steðg í Puno gekk leiðin til bygdina Copacabana, ið liggur í Bolivia beint hinumegin markið. Henda bygdin hevur stóran átrúnaðarligan týdning fyrri fólkið í Bolivia. Tað kemst av eini standmynd, ið finst í kirkjuni. Hon nevnist „La virgen negra“ tann svartu moyggin og varð gjørd úr træi av einum indianara í 16. øld. Standmyndin varð sett í kirkjuna og er ongantið flutt síðani, tí stutt eftir, at hon var gjørd byrjaði ymisk undir at henda. Nóg sjúk vórðu grødd og tað sigst, at síðani eru hundraðtals undur hend í Copacabana. Tí koma nógv fólk henda vegin at síggja standmyndina og biðja til hennara.

Flestalir peruanarar og bolivianarar eru katolikkar. Í hvussu er av navni, tí alla staðni finnst leivdir og áminningar um gomlu trúgv teirra.

Í altartalvum og mál-

ingum til dømis, ið eru gjørdar av spaniolum saman við indianskum listarmonnum, finnst nógvur fjaldar myndir av sölguðinum og „Pacha Mama“ jarðarinnar gudinnu. Enn eru nógv fólk, ið biðja um frá til hennara, serliga um várið og heystið, tá ið sáð og heystað verður. Í teirra eygum er jørðin ein livandi vera, ið tú skalt vera góður við. Umframt trúna á gomlu gudarnar eru nógvur átrúnaðarligar veitslur, ein blandingum av nútímans og fornum siði, ið katolska kirkjan ongantið hevur beint fyrri.

Í Copacabana eru nógv fittlig stöð, har ein kann fáa sær okkurt til matna og eina góða bolivianska øl afturvíð. Fiskurin úr sjónum smakkar ófóra væl. Tað er eitt slag av sili, ið fæst á hvørjari matarstovu. Tað ber væl til at eta seg mettán fyrri 5 Bolivianos, um leið átta krónur. Gistingarhúsið, vit búðu á, kostaði 10 Bolivianos fyrri hvønn. Tað tykist sum bolivianarar eru meira afturhaldandi enn peruanarar, men roynir tú teg á sponskum er lætt at koma á tos við fólk og øll eru fryntlig og blíð.

FLYFAST UM TITICACA SJÓGVIN

Úr Copacabana fóru vit við bussinum til høvudsstaðin í Bolivia La Paz. Flestu vegir eru ógvuliga ringir. Mest at sammeta við teir føroysku í hálvtrýssunum og uppaftr verri í stóðum, men tað ger ongan mun. Teir koyra sum teir liva, hvør dagur kann verða tann síðsti, so tú kanst tað sama hava góða ferð á.

Á veg til La Paz skuldu vit flytast um Titicaca sjógvn. Øll vóru beind úr bussinum og hann varð koyrdur um borð á ein stór- an timburflaka við páhangara. Ferðafólkið varð flutt við bátum av stødd sum áttamannafar, ið hvør tók 25 fólk. Bjargingarbáturin var ein slanga frá einum lastbíl, ið lá omaná ruffinum.

Fólkatalið í Bolivia er 7 milliónir. Av teimum byr næstan ein triðingur 1,7

